

ג. למידת עמיתים לאחר צפייה בשיעור

למידת העמיתים לאחר הצפייה בשיעור כוללת ניתוח של שיעור ודיון בסוגיות עקרוניות העולות ממנו. מטרת למידת העמיתים היא לבחון את הפרקטיקות המיושמות בכיתה, להעמיק את ההבנה של המשתתפים בנוגע לתהליכי ההוראה והלמידה האפקטיביים בתחום הדעת ולחדד את שיקול הדעת המקצועי שלהם. חשוב להיזהר שכן קל מאוד להפוך שיח פדגוגי לאחר צפייה בשיעור למשוב למורה, אך זו אינה המטרה.

קווים מנחים לניהול שיחת משוב דיאלוגי אחרי שיעור

להמעיט בשיפוט ובהערכה, לחסוך בביקורת, **להרבות בשאלות** - עדיף לשאול שאלה מאשר להעיר הערה, להקשיב - **לנסות להבין את שיקול הדעת**, המטרות והצרכים של המורה הנצפה. **לכוון את השיחה למה שניתן לשנות ולשפר**, לעגן אמירות בדוגמאות - להימנע מ"תחושות בטן". לאפשר למורה הנצפה לפתוח ולסכם - **לשתף בתחושות**, במחשבות ובתובנות לאחר השיעור והשיחה.

שלבי התהליך: למידת עמיתים לאחר צפייה בשיעור

1. הכנות מוקדמות - בחירת מורה ושיעור לתצפית, ארגון מערכת השעות כך שהמורים יוכלו להתפנות לצפייה בשיעור. לבקש מהמורים לתעד את השיעור, כדי שיוכלו להשתמש בעדויות ובייצוגים מהשיעור בעת הדיון. מומלץ לסמן מוקד לתצפית (למשל, ניהול כיתה, התמודדות עם בעיות משמעת, למידה דיפרנציאלית) ולכוון בהתאם את המשתתפים.

2. הקדמה ותיאום ציפיות - המדריכה מציגה את מטרת המפגש ואת כללי האתיקה (להימנע משיפוטיות, לא לומר דבר שיפגע במורה הנצפית, המטרה לעסוק בהוראה ובלמידה ולא במורה או בתלמידה, כל שנאמר נשאר בצוות).

3. פרגון - המשתתפים מציינים הצלחות או נקודות חוזק שזיהו בשיעור. אפשר לרשום את דברי המשתתפים על גבי דפי ממו ולהעניק אותם למורה.

4. תיאור - המורים מבקשים לתאר את השיעור מנקודת מבטם באופן אובייקטיבי ככל האפשר וללא שיפוטיות. למעשה, המורים מתבקשים לתאר "מה קרה" בשיעור, ללא פרשנות, ולצרף לתיאור עדויות מפעילויות המורה והתלמידים. מומלץ להתמקד בנושא אחד כמו תחום הדעת, הקניית מיומנות מסוימת או כל מטרה אחרת על מנת שלא לדון בנושאים רבים. בשלב זה המשתתפים יכולים לשאול שאלות הבהרה.

5. העלאת סוגיה ובחירה בסוגיה לדיון - המורה שנצפה (או כלל המשתתפים) מעלה דילמה או סוגיה שמעסיקה אותו בהקשר לשיעור.

6. ניתוח סוגיה - המורים מעלים הסברים והשערות ומציעים הצעות להתמודדות עם הסוגיה. מתייחסים ליתרונות ולחסרונות של ההצעות השונות. דיון במספר שאלות:

7. כיצד פעלו התלמידים? כיצד הגיבה המורה? מדוע זה קרה? מה היו השיקולים של המורה? של התלמידים? מה היו האפשרויות החלופיות? מה היתרונות והחסרונות שלהן?

8. רפלקציה וסיכום - המורים מתייחסים לתובנות בנוגע לסוגיה, לדברים שהם לוקחים מהמפגש אל ההוראה בכיתה.

למידת עמיתים לאחר אפייה בשיעור

